

OSTROŻYNA (2) *sb f*

ostrożyna (2), [**ostrężyna, ostrzeżyna, ostrzężyna**].

Oba o jasne; ostrzeżyna z tekstu nie oznaczającego é.

sg *G* ostrożyny (1). ◊ [*A* ostrężynę.] ◊ *pl N* ostrożyny (1). ◊ [*G* ostrożyn. ◊ *A* ostrężyny. ◊ *L* ostrężynách.]

Sł stp notuje, Cn: ostrężyna, Linde XVI – XVII w.: ostrężyna.

1. *bot. Rubus fruticosus L. (Rost); jeżyna, krzew z rodziny różowatych (Rosaceae) o pędach pokrytych kolcami i o jadalnych owocach sinych lub czarnych, kształtem przypominających maliny; humirubus, rubus Cn (1) : [Rubus. Jeżyny.] Dialcorides piŕze/ warzone w wodzie liŕcie te⁸⁰ drzewka albo thej tho ołtrożyny [ołtrzeżyny *SienHerb* 151b (*Linde*)] á pite/ oddala chciwoć cielefną, białem głowam ich rzecz przyrodzoną załthanawia *FalZioł* I 122a; [Ołtrzeżyny leśne y polne/ Ieżynami zową. *Rubus recta, quae et maior, minima Rubus repens* appellatur. *SienHerb* L#; korzenie wŕzelkie iáko páproć ołtrzeżyny albo ciernie/ máią być ná wierzch wybrane *Cresc* 1571 303].*

[*Szereg*: »ostrężyna albo jeżyna«: Chcełzli mieć ocet bárzo ołtry/ weźmi głogowych iágod [...]/ tákież y ołtrzeżyn albo ieżyn ktore po polu rołtą *Cresc* 1571 362 (*Linde*).]

2. [*bot. Rubus caesius L. (Rost); jeżyna popielica, krzew z rodziny różowatych (Rosaceae): (nagł) O* Ołtrzeżynach. (-) OStreżyny [!]/ drzewko iest cienkie á kolące/ ktore się po źiemi pnie/ iteż przy drzewach/ niektorzy ie niedźwiedziami zową. *Cresc* 1571 472 (*Linde*).]

3. *Cierń, kolec ciernistego krzewu (1) : ij wciłnęli mu iá [koronę z ciernia] dwiema drągoma tako motzno/ ije ty ijté ołtrożyny/ przelłly iego ŕwiętą głowę áże do mozgu/ tak ije krew [...] ciekla* *OpecŻyw* 128; [Bo ciernie miáłŕze áże do mozgu wbieżało przez Kołci w głowie ŕłuczoney, w ktoreyze to koronie tyliáč ołtrożyn było *Pozdraw* D2].

4. [*Żerdź rosochata, gałqź*:

Szereg: »ostrężyna abo żerdź«: Te roždźki oblepione ták máią być ŕtawiany/ mieć ołtrężynę abo żerdź wyłoką/ ná ktorey wierzchu przywiáz kilka rozg *Cresc* 1571 633.]

Synonimy: 1. jeżyna; 2. niedźwiedzina, niedźwiedź; 3. cierń.

Cf [**OSTRZEŻNIA**]